

Mănăstirea Arnota

Monument istoric. LMI VL-II-a-A-09667

sat BISTRIȚA; comuna COSTEȘTI

Vedere Generală

Turn Clopotniță-Vedere din Față

Ctitor: Matei Basarab

An construcție sau atestare istorică: Datare, 1634 – conform LMI 2010

Scurtă prezentare a lăcașului de cult: Mănăstirea Arnota este amplasată pe muntele cu același nume, la altitudinea de 820m. Lăcașul a fost ridicat de Matei Basarab, între 1632-1654. Legat de construirea bisericii, există o legendă care spune că, urmărit de turci, Matei Basarab își pierde urma, în ziua de Mihail și Gavriil, printre trestii și răchițele unei mlaștini, ce se aflau pe locul actualei mănăstiri. Schimbând hainele cu ale unui arnăut credincios, turcii l-au urmărit pe acesta și l-au ucis. Drept recunoștință, domnitorul a poruncit să se asaneze mlaștina și a ridicat pe locul acela o mănăstire cu hramul Sfinții Mihail și Gavriil.

Cercetările din anul 1974, efectuate sub egida Direcției Monumentelor Istorice, au permis să se constate că, la temelia actualei biserici se găsesc urmele altor biserici încă nedatate, care au existat aici.

Pridvorul cu turlă i-a fost adăugat de către domnitorul Constantin Brâncoveanu, la începutul domniei sale, odată cu reparațiile, în anii 1705-1706. Tot el îi reconstruiește catapeteasma, o adevărată operă de artă sculpturală, în stil brâncovenesc (din 1913 se află la muzeul din București), renovează pictura, fără să o înlocuiască pe cea originală și înlocuiește ușile de la intrare, cu unele din lemn de castan. Biserica mănăstirii este o construcție mică, cu o linie simplă și sobră, fiind realizată după un plan trilobat, cu abside poligonale și pridvor deschis. Naosul este despărțit de pronaos printr-un zid care lasă pentru circulație o deschidere de mărimea unei uși. Altarul este acoperit cu o boltă absidală. Deasupra naosului este așezată o turlă înaltă, octogonală, iar pe pridvor este o altă turlă mai mică, cea din timpul lui Brâncoveanu. Pridvorul mare brâncovenesc, comparat cu restul bisericii, este deschis, susținut de șase coloane masive din piatră.

Pantocrator

Imagine
Biserică Nouă

Catapeteasma Bisericii Vechi

Soborul Sfinților Arhangheli-Icoana Hramului

Renovarea bisericii s-a făcut între anii 1852-1856, de către domnitorul Barbu Știrbei, care a dărâmat chiliile vechi din vremea lui Matei Basarab, deja ruinate și a ridicat aici alte clădiri, după planul unor arhitecți străini. În anul 1934 s-au mai zidit unele chilii, care există și astăzi. Într-una a fost amenajat un mic muzeu, în care au fost expuse odoarele mănăstirii, iar între anii 1954-1958 a fost consolidat întregul așezământ monahal.

În pronaosul bisericii actuale se află două morminte: mormântul lui Matei Basarab, mort la 9 aprilie 1654, îngropat mai întâi la Târgoviște și adus apoi la Arnota, după răscoala semenilor și mormântul lui Danciu vel-vornic, tatăl lui Matei Basarab, fost oștean al lui Mihai Viteazul.

Pictura bisericii Mănăstirii Arnota este păstrată în forma ei originală care aparține lui Stroe ot Târgoviște (anul 1644). În pronaos, cu prilejul renovării din anii 1705-1706, a intervenit asupra picturii zugravul Ioanichie Sin Preda. Fresca, atribuită zugravului Stroe din Târgoviște, prezintă trăsăturile caracteristice picturii de la sfârșitul secolului al XVII-lea. În pronaos sunt pictați domnitorul Matei Basarab cu soția sa Elena, ținând în mâini biserica, apoi Danciu vel-vornic, tatăl lui Matei Basarab, Preda vel spătar cu soția sa Stanca și fiul lor, Papa, tatăl lui Constantin Brâncoveanu, Datco Colea, Radu, Barbu și Vâlsan.